

Dragi petošolec/petošolka!

Ta teden pošijam navodila smo za 5. b! V petek imamo namreč načrtovan pouka prost dan, **tako da 5. a tokrat nima gospodinjstva.**

Na spodnji naslov mi pošlji fotografije dosedanjega dela v zvezku (lahko pa tudi selfi pri opravljanju gospodinjskih opravil 😊).

Še vedno velja: V primeru vprašanj ali težav mi pošlji sporočilo na naslov: maja.grenko@guest.arnes.si.

Želim ti lep teden.
Maja Grenko

5. b – četrtek: OBLAČILA IN TEKSTILNI IZDELKI ZA DOM

1. Naloga:

- V zvezek – preko 2 strani - prepisi miselni vzorec, ki je v priponki.
- Nato preberi snov v učbeniku, str. 68 – 72.
- Dopolni miselni vzorec tako, da pri vsaki skupini našteješ ustrezne tekstilne izdelke. Miselni vzorec dopolni s sličicami (npr. iz reklam) ali pa nariši ustrezne izdelke.

2. Naloga: Sodeluj pri likanju perila. Naloga prejšnjega tedna je bila pomoč pri pranju in sušenju perila. Ta teden pa je tvoja naloga, da zlikaš perilo (količina perila je po presoji staršev).

3. Neobvezna naloga

Za celoten čas pouka na daljavo šole lahko izdeluješ izdelke iz delovnega zvezka – Zbirka aktivnosti. Če imaš doma na razpolago material, lahko po navodilu izdeláš poljuben izdelek (str. 23 ali 28). Naloga je neobvezna!!!

Oblačila in tekstilni izdelki za dom

Iz blaga izdelajo oblačila, včasih tudi obutev. Izdelajo pa tudi izdelke, ki jih za boljše počutje potrebujemo v svojem domu.

Zdaj že veliko veš o oblačilih in blagu, iz katerega so narejena.

Preberi še enkrat poglavje o tekstilu in obutvi in premisli, katere vrste oblačil nosiš v različnih letnih časih.

Vrhna oblačila

Vrhna oblačila so hlače, krilo, jopica, suknjič, srajca, pulover, majica, plašč, dežni plašč, vetrovka ipd.

Med vrhna oblačila sodijo tudi dodatki, kot so rokavice, šali in pokrivala.

Ta oblačila varujejo telo pred mrazom, prepihom in vlago. Kožo ščitijo tudi pred sončnimi žarki in različnimi poškodbami. To zlasti velja za delovna oblačila pri nekaterih poklicih.

Iz kakšnega blaga naj bo oblačilo, da nas bo varovalo:

- pred mrazom,
- pred vročino in sončnimi žarki,
- pred vetrom in dežjem?

Zapiši v delovni zvezek (vaja 18).

Kadar je mraz, gotovo pomisliš na volneno, debelejšo, mehkejšo blago, prekrito s kosmato površino. Nasprotno pa vročino lažje preneseš, če se odeneš v lahko bombažno ali laneno blago z gladko površino. Vetru in dežju lažje kljubuješ v oblačilih iz blaga, ki zadržuje veter in dežne kapljice. Kapljice ustavijo gladka površina in snovi, ki jih nanesejo pri apretiranju. To blago je lahko narejeno iz naravnih ali sintetičnih vlaken ali njihovih mešanic.

Zberi vzorce blaga, primerne za vrhna oblačila.

Dopolni mapo vzorcev.

Spodnje in spalno perilo

Spodnje perilo so hlačke, majice, modrčki, nogavice. **Spalno perilo** so pižame, spalne srajce.

Preglej svoje spodnje in spalno perilo in ugotovi, iz katerih vlaken je narejeno. Ugotovi tudi, ali je blago tkano ali pleteno. S starši poišči staro, odsluženo perilo. Iz njega izreži vzorce in jih nalepi v mapo vzorcev.

Spodnje in spalno perilo mora biti vpojno in pralno. Zato je blago zanj največkrat izdelano iz naravnih bombažnih vlaken. Ta so vpojna in se lahko perejo pri visokih temperaturah. Nogavice so lahko iz naravnih vlaken ali iz njihovih mešanic s sintetičnimi vlakni. Ženske nogavice so narejene samo iz sintetičnih vlaken. Kot lahko ugotoviš pri pregledu svojega spodnjega perila, je narejeno iz pletiva ali čipk, zato je zračno in se dobro prilaga telesu.

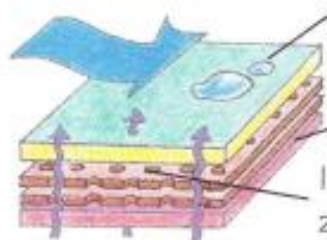
Športna oblačila

Športna oblačila delimo na oblačila za tekmovalce in na oblačila, ki jih uporabljajo ljudje pri športu in rekreaciji. Športna oblačila lahko oblečemo tudi v prostem času. Lahko pa je športni slog naš oblačilni slog.

Kakšne vrste oblačil nosijo tekmovalci? Katere vrste športnih oblačil oblečemo v vsakdanjem življenju?

Tekmovalci nosijo drese, majice, hlače, kopalke, trenirke, včasih tudi vetrovke in druga zaščitna oblačila.

proti dežnim kapljicam in veteru odporna zunanja plast
notranja plast
luknjice dopuščajo znoju, da izhlapeva skozi blago navzven

Pomembne lastnosti blaga za športna oblačila so vpojnost vlage, zaščita pred vetrom, izhlapevanje znoja. Pri apretiranju blaga nanesejo na njegovo površino snovi, ki v blagu ohranijo majhne luknjice. Te omogočajo izhlapevanje zelo majhnih kapljic znoja, ne prepuščajo pa večjih dežnih kapljic s površine v notranjost blaga.

Športna oblačila za vsak dan

Blago za športno oblačilo mora omogočati tudi prileganje oblačila telesu in nas ne sme ovirati pri gibanju. Zato uporabljajo za izdelavo športnih oblačil večinoma pleteno blago in tudi blago iz močno raztegljivih — elastanskih vlaken.

Dopolni mapo vzorcev z blagom, ki je primerno za športna oblačila.

Tekstilni izdelki v gospodinjstvu

V kuhinji uporabljamo namizne prte in okrasne prte, pogrinjke, prtičke, kuhinjske brisače, predpasnike in prijemalke za vroče posode.

Blago je navadno tkano, izdelano iz bombaža ali lanu, ki dobro vpijata vlago. Zato lahko z njim brišemo mokre površine. Kuhinjske brisače peremo in likamo pri visokih temperaturah. Tako jih tudi razkužimo.

Tekstilni izdelki za osebno higieno

V kopalnici uporabljamo brisače, kopalne plašče, talne brisače in umivalne krpice. Njihova najpomembnejša lastnost je vpijanje vode. Blago za brisače ima na površini množico drobnih zank, ki še dodatno vpijajo vlago. Tako blago se imenuje frotir.

Poišči vzoreček frotirja in ga prilepi v mapo vzorcev.

Tekstilni izdelki za opremo postelj

Postelje opremimo z vzmetnico, ki je oblečena v blago, prek nje lahko namestimo posteljni nadvložek in ga prekrijemo z rjuho. Odejo, s katero se pokrijemo, in vzglavnik zaščitimo s posteljnino. Nekatere izdelke za opremo postelj lahko peremo, drugih ne.

Katere izdelke, s katerimi je opremljena tvoja postelja, peremo in katere samo stepamo, zračimo ali izsesavamo prah s sesalnikom? Zapiši v delovni zvezek (vaja 19).

Vzmetnice, nadvložki, vzglavniki in prešite odeje so lahko narejeni iz naravnih volnenih ali bombažnih vlaken. Pogosto pa so narejeni iz kemičnih vlaken ali njihovih mešanic z naravnimi vlakni.

Prevleke in rjuhe so lahko iz tkanega in iz pletenega blaga. Narejene so iz bombažnih vlaken, da dobro vpijajo vlago in se lepo perejo in likajo.

Tekstilni izdelki za stanovanjsko opremo

Iz blaga imamo v stanovanju zavese in roloje, oblazinjeno pohištvo, preproge, talne obloge in stenske obloge.

Zakaj imamo v stanovanju zavese in zakaj roloje?

Zakaj je nekatero pohištvo oblazinjeno z blagom?

Zakaj tla oblagamo s tekstilnimi preprogami?

Zavese zastirajo pogled mimoidočih in polepšajo naše stanovanje. Ščitijo tudi pred sončno svetlobo in dušijo zvoke v stanovanju. Blago mora biti dobro pralno in se ne sme mečkati. Zavese so lahko tkane ali pletene in so v glavnem narejene iz kemičnih, sintetičnih vlaken.

Blago za oblazinjeno pohištvo je tako, da je sedenje prijetno in udobno. Navadno je tkano in zelo trpežno.

Na tla lahko položimo preproge, dolge preproge (tekače) ali pa talno oblogo. Preproge so iz volnenih ali kemičnih vlaken, tekači iz trpežnih rastlinskih ali kemičnih vlaken, talne obloge pa iz kemičnih vlaken. Vse te obloge morajo biti odporne proti drgnjenju. Tudi preproge naredijo prostor prijetnejši in zadržijo odmev zvokov.

